

۲۷۵۷۸

ش. ص. ۱۰۰

دانشگاه گویشتون

۶۳۹۰۸

شماره ثبت:

۱۷/۴/۱۸

تاریخ:

شعر سده بیستم انگلیس و آمریکا گردآورنده و مترجم امیدورزنده - بختیار سجادی

PR

۱۲۲۵

۷۳۲۹۱

۱۳۸۱

ک. ۲

کتابخانه و اسناد ملی جمهوری اسلامی ایران
موسسه اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
تهران - خیابان ولیعصر - پلاک ۱۸۷
تلفن: ۰۲۲۲۲۲۲۲

ورزنده، امید/۱۳۴۸، گردآورنده و مترجم.
شعر انگلیسی/انتخاب و ترجمه امید ورزنده، بختیار
سجادی. - تهران: باغ نو، سنندج: دانشگاه کردستان، ۱۳۸۱.
ص. ۲۴۹

ISBN 964-7425-21-x

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
عنوان دیگر: شاعری نینگلیزی: شاعری سه دهی بسته می
بریتانیا و نه آمریکا.

Omid Varzandeh, Bakhtiar Sadjadi
عنوان اصلی:
English Poetry: Twentieth Century of England and
America.

۱. شعر انگلیسی - قرن ۲۰ م. - مجموعه ها - ترجمه
شده به کردی. ۲. شعر کردی - قرن ۱۴ - مجموعه ها -
ترجمه شده به انگلیسی. الف. سجادی، بختیار. گردآورنده و
مترجم. ب. دانشگاه کردستان. ج. عنوان. د. عنوان: شاعری
نینگلیزی: شاعری سه دهی بسته می بریتانیا و نه آمریکا.

۸۲۱/۹۱۴

ش ۷/۱۲۲۵ PR

ش ۵۳۳ و

۱۳۸۱

۱۳۸۱

م ۸۱ - ۲۹۹۵۳

کتابخانه ملی ایران

دانشگاه کردستان

خیابان پاسداران، دانشگاه کردستان، انتشارات دانشگاه کردستان
تلفن: ۶۳ - ۶۶۶۰۰۶۰ - ۶۶۶۰۰۷۰ نمابر: ۶۶۶۰۰۷۰

نشر باغ نو: خیابان نفت - کوچه پنجم، پلاک ۴۵. تلفن: ۲۲۷۱۳۳۳

نام کتاب: شعر سده بیستم انگلیس و آمریکا
گردآورنده و مترجم: امید ورزنده، بختیار سجادی
ناشر: دانشگاه کردستان - نشر باغ نو

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۱

تیراژ: ۲۲۰۰ نسخه

شيعري ئينگليزي

شيعري سه دهه ي بيسته مي بریتانيا و ئه مريکا

هه لېژاردن و وه رگيران:

ئوميد و هرزه نده ، به ختیار سه جادی

پیرست

- پیشه‌کی ۱۱
- یہ‌نشی یہ‌کہم: شیعری سہ‌دهی بیستمی بریتانیا ۱۹
- ۱- تامس ہارڈی (۱۸۴۰ - ۱۹۲۸) ۳۲
- سہ‌یرہی تاریکی ۳۴
- ٹہ‌ویپاوهی کوشتی ۳۸
- ۲- ٹہ‌ی. ٹی. ہوسمہن (۱۸۵۹ - ۱۹۳۶) ۴۰
- ٹہ‌ستیرہ‌کان ۴۱
- خوشہ‌ویستترین درہ‌خت ۴۲
- کاتی بیست و یہ‌ک سالان بووم ۴۴
- ۳- سیگفرید سہ‌سوون (۱۸۸۶ - ۱۹۶۷) ۴۶
- «ٹہ‌وان» ۴۷
- ۴- ویلفریڈ ٹوونین (۱۸۹۳ - ۱۹۱۸) ۴۸
- مہ‌رگہ‌شین بو جوانہ‌مہ‌رگ ۴۹
- شیرینہ مردن له پینا و ولات ۵۱
- ۵- ویلیام باتلیر یہ‌یتس (۱۸۶۵ - ۱۹۳۹) ۵۴
- سہ‌فہر بو بیزانس ۵۶
- لیدا و قوو ۶۰
- له نیو مندا لاتی قوتا بخانہ‌دا ۶۲

- ۶- جهیمز جوئیس (۱۸۸۲ - ۱۹۴۱) ۷۰
- له که ناری قوتنانا ۷۲
- دهنگی سوپایه ک دیتته گوئیم ۷۳
- ۷- دی. نیج. لارینس (۱۸۸۵ - ۱۹۳۰) ۷۴
- پیاؤو ..... (۱۸۲۱ - ۱۸۸۱) ۷۶
- وهیشوومهی ئه وین ۷۸
- ۸- تی. ئیس. نیلیوت (۱۸۸۸ - ۱۹۶۵) ۸۰
- سترانی ئه ئینی جهی ئالفریڈ پروفراک ..... (۱۸۲۱ - ۱۸۸۱) ۸۲
- سه فهری موغ ۹۶
- ۹- رابرت گره یفز (۱۸۹۵ - ۱۹۸۵) ۱۰۰
- توری فینک ۱۰۲
- ۱۰- دابلیو. نیج. تودن (۱۹۰۷ - ۱۹۷۳) ..... (۱۸۹۶ - ۱۹۰۷) ۱۰۴
- موزه خانهی هونه ره جوانه کان ۱۰۶
- له یادی یه یتس دا ..... (۱۸۲۱ - ۱۸۸۱) ۱۱۰
- ۱۱- دیلن تامس (۱۹۱۴ - ۵۳) ۱۱۸
- به ئارامی خوت مه سپیره به و شهوه خوشه ۱۲۰
- ته پۆلکهی کاج ..... (۱۸۲۱ - ۱۸۸۱) ۱۲۲
- ۱۲- فیلیپ لارکین (۱۹۲۲ - ۸۵) ۱۲۸
- په یقین له سهر سه رین ۱۳۰
- هه نگاهه خه مینه کان ۱۳۲

- ۱۳ - تید هیوز (۹۹ - ۱۹۳۰) ۱۳۴
- ۱۳۶ ..... حهوت خه م
- ۱۴۰ ..... ئایینناسی
- ۱۴۱ ..... شیمووس هینی (۱۹۳۹ -) ۱۴۱
- ۱۴۲ ..... کهندن
- ۱۴۵ ..... کریگ رهین (۱۹۴۵ -) ۱۴۵
- ۱۴۶ ..... مه ریخییه ک بۆ مالهوه کار تپۆستال ئه نیری
- به‌هشی دووهم: شیعری سه‌ده‌ی بیستهمی نه‌مریکا
- ۱۵۳
- ۱ - ئیدوین ئارلینگتون رایینستون (۱۹۳۹ - ۱۸۶۸) ۱۶۲
- ۱۶۴ ..... ریچارد کوری
- ۲ - رابرت فراست (۱۹۶۳ - ۱۸۷۴) ۱۶۶
- ۱۶۹ ..... ئاگرو سه هۆل
- ۱۷۰ ..... ئه و ریگایه‌ی نه‌مپپوا
- ۱۷۲ ..... ئیواره‌یه‌کی به‌فری له پال جه‌نگه‌لێکدا
- ۳ - کارل سه‌ندبیرگ (۱۹۶۷ - ۱۸۷۸) ۱۷۴
- ۱۷۶ ..... ئه‌ستیره‌کان، گو‌رانیه‌یه‌کان، روومه‌ته‌کان
- ۱۷۶ ..... ته‌م
- ۱۷۸ ..... به‌کناهه‌نگی
- ۱۸۰ ..... بی سه‌روشوین

- ۴- وائس سٹیٹینس (۱۸۷۹ - ۱۹۵۵) ۱۸۲
- سیزده نیگا بو بالنده یه کی رهش ۱۸۴
- ۵- ویلیام کارلوس ویلیامز (۱۸۸۳ - ۱۹۶۳) ۱۹۰
- حسره تی بیوه ژن له به هاردا ۱۹۲
- ئه بی بلیم ۱۹۴
- ۶- ئیزرا پاوند (۱۸۸۵ - ۱۹۷۲) ۱۹۶
- په یمان ۱۹۸
- له پارکدا ۲۰۰
- ۷- رابینسون جیفیرز (۱۸۸۷ - ۱۹۶۳) ۲۰۲
- ئه سپه رده گای من ۲۰۴
- شادی ۲۰۶
- ۸- ماریان موور (۱۸۸۷ - ۱۹۷۲) ۲۰۸
- ساله کان چین؟ ۲۱۰
- ۹- جان کرو رانسوم (۱۸۸۸ - ۱۹۷۴) ۲۱۲
- کچه سووکه کان ۲۱۴
- شین گپری بو کچی جان وایت ساید ۲۱۶
- ۱۰- کونراد نه یکن (۱۸۸۹ - ۱۹۷۱) ۲۱۸
- ئه و موسیقایه ی له گه ل تو بیستم ۲۲۰

- ۱۱ - نی. نی. کهمینز (۱۹۶۲ - ۱۸۹۴) ۲۲۲
- ۲۲۴ ..... ئەى نازەنین!
- ۲۲۸ ..... بە بزە يە کەوہ لە گەلت دوامو
- ۲۳۰ ..... تەنيایى
- ۲۳۰ ..... بیدەنگى
- ۱۲ - لەنگستون هیوز (۱۹۶۷ - ۱۹۰۲) ۲۳۲
- ۲۳۴ ..... رەشپىستىک باسى رووبارە کان دە کا
- ۲۳۶ ..... دوورە گە
- ۲۳۸ ..... ھارلم
- ۱۳ - تىتوډۆر روټكى (۱۹۶۳ - ۱۹۰۸) ۲۴۰
- ۲۴۲ ..... والتسى بابم
- ۲۴۴ ..... ياد
- ۱۴ - سيلثيا پلەت (۱۹۶۳ - ۱۹۳۲) ۲۴۶
- ۲۴۸ ..... ئاويټە

۱۱ -	.....	۲۲۲
۱۲ -	.....	۲۲۲
۱۳ -	پیشکشه	۲۲۲
۱۴ -	به و قه‌لمه نوی و جیدیانه‌ی که ناسوین	۲۲۲
۱۵ -	.....	۲۲۲
۱۶ -	.....	۲۲۲
۱۷ -	.....	۲۲۲
۱۸ -	.....	۲۲۲
۱۹ -	.....	۲۲۲
۲۰ -	.....	۲۲۲
۲۱ -	.....	۲۲۲
۲۲ -	.....	۲۲۲
۲۳ -	.....	۲۲۲
۲۴ -	.....	۲۲۲
۲۵ -	.....	۲۲۲
۲۶ -	.....	۲۲۲
۲۷ -	.....	۲۲۲
۲۸ -	.....	۲۲۲
۲۹ -	.....	۲۲۲
۳۰ -	.....	۲۲۲

در این مقاله، ما زبان مادری و زبان دوم را در نظر می‌گیریم و به بررسی تفاوت‌ها و شباهت‌ها می‌پردازیم. در این زمینه، ما به بررسی نقش زبان مادری در یادگیری زبان دوم می‌پردازیم. همچنین، ما به بررسی نقش زبان دوم در یادگیری زبان مادری می‌پردازیم. در این مقاله، ما به بررسی نقش زبان مادری در یادگیری زبان دوم می‌پردازیم. همچنین، ما به بررسی نقش زبان دوم در یادگیری زبان مادری می‌پردازیم.

پیشنه‌گی

وهرگپران به کئی له کونترین شیوه کانی پیوه‌ندی نیوان مروّفه که به مه‌بهستی لیک گه‌یشتن نه‌نجام دراوه. هه‌روه ک یوئین رینچائو^(۱)، بیرم‌ند و تیورزانی وهرگپران، نه‌لنی: «میژووی وهرگپران به نه‌ندازه‌ی برجی بابل کونه‌و، له پیوه‌ندی نیوان زمانه‌کاندا روّلی وهرگپران له خویندن و فیروبونی زمانی بیانی^(۲) و دووزمانه بوون^(۳) گرنگتره.» له پیناسه کردنی وهرگپراندا سی چه‌مکی زانست، هونه‌ر و ته‌کنیک دینه‌ناراره. نه‌وانه‌ی که وهرگپران نه‌خه‌نه‌خانه‌ی زانسته‌وه لایه‌نی زمانناسانه نه‌گرن و بیان‌ایه به بی که‌لک وهرگرتن له زانستی زمانناسانه وهرگپران نه‌نجام نادری. نه‌وانه‌ی که وهرگپران به هونه‌ر ناوزه‌د نه‌که‌ن زیاتر باسی سه‌لیقه‌ی تاکی نه‌که‌ن و نه‌لین: «وهرگپرانیش وه‌کوو چالاکیه هونه‌ریه کانی تر دیارده‌یه کی چهند لایه‌نه‌یه‌نه‌ک شیکارانوه، پیوستی به یاساکانی ریزمان و نه‌حونیه.» له لایه‌کی تره‌وه، هندیک وهرگپران به ته‌کنیک نه‌زانن و پی له سه‌ر نه‌و خاله‌ داده‌گرن که هه‌رکس له وهرگپران‌دا زورتر خوئی ماندوو کردی، به پیی نه‌و نه‌زمونانه‌ی له‌م رینگه‌یه‌دا به

1. Yuen Ren Chao. 2. Foreign language. 3. bilingualism.

دهستی دینی له وهرگپراندا به توانا تر ئه بی. به لام، سه رکه وتن له وهرگپراندا ته نیا به زانستی زمانناسانه وه نه به ستراوه ته وه وه، سه ره پای ئه مهش، وهرگپران هونه ر به مانا ره ها که ی نییه وه، ته نیا له ریگه ی خو ماندوو کردن شه وه سه رکه وتن وهرگپر مسو گه رنابی وهرگپران، به لام، ئاویته یه که له زانست، هونه ر و ته کنیک؛ واته، وهرگپر و پرای ئه وه ی که ده بی خاوه ن زانستی زمانناسانه بی، ده بی ئاشنایه تی له گه ل چه مک گه لیک وه کوو زاراوه، چه شنی زمانی، زاراوه ی کومه لایه تی، میژووی، جوگرافی، گوتار،^(۱) شیوازی نووسین و هتد هه بی.

پێویسته بوتری که زانستی زمانناسانه به شیکی هه ره گرنگی سیسته می معریفه ناسی وهرگپره به توانا کانه. ئامرازه زمانناسانه کان له وهرگپراندا رۆلی رینۆیسیکیان هه یه که دهستی وهرگپر ئه گرن و له که ندو کۆسپ و به رزی و نزمی وهرگپراندا ناهیلن به لاریدا بروت. له پال ئه مه شدا، که چه مکی هونه ر له وهرگپراندا دپته گوری، دوو راهی جیاوازی لی ئه کری که برتیه له داهینان^(۲) و مه به ستناسی^(۳)، که له زانستی زمانناسانه ی وهرگپره وه سه رچاوه ده گری. لایه نگری زوره ی پسرپرانی وهرگپران له لایه نی هونه ری وهرگپران له وپوه سه رچاوه ده گری که له زماندا ئه ندیشه یه کی تاک ئه کری به شیوه گه لیک جوراوجور ده ربهردری. چه شنه جیاوازه کانی گوتار به به کار هینانی وشه ی جوراوجور و ریزمانی جوراوجور به ده ست دی، هه رچه نده ئه م شیوه ده برنیانه بو ئه ندیشه یه کی تاک کار یگه رییه کی یه کسانیان نییه. که وایه، زمانناسی بو گری کردنه وه و کو د کردنه وه ی^(۴) ده فی سه رچاوه^(۵) به کار ده بریت و خولقاندنی

1. discourse.

2. creativity.

3. pragmatics.

4. decoding.

5. Source Text.

ماناش له زمانی مه به سندا^(۱) به گری تیخستن و کۆدسازی.^(۲) وەرگیر له قوناخیکدا زمان ته شیوینی و له قوناخیکی تردا له پال یه ک و له جینی شیاودا دایانده نیته وه. بو کۆد کردنه وه پیوستی به زانستی زمان هه یه وه، بو کۆد سازیش پیوستی به هونه ری گوتار هه یه وه، هه رچی له م ریگه یه دا فره تر خوی ماندوو کردبی له ته کنیکی وەرگیراندا کارامه تر ده بی. به کورتی، وەرگیران گواسته وه ی مانا، واتا، په یام، فورم، شیواز و رۆحی ده قه له زمانی سه رچاوه وه بو زمانی مه به ست.

نا کامی ساله ها تیور دارشتن و لیکۆلینه وه له سه ر وەرگیران کۆمه لی زانیاری ته دا به ده سمانه وه که ته مپرو که پیی ته وتری تیوری وەرگیران. به بروای وەرگیر و تیورزانی به ناوبانگ، پیتر نیومارک^(۳)، تیوری وەرگیران بریتیه له: «کۆمه لی زانیاری که ئیستا که و له داها توودا سه باره ت به پرۆسه ی وەرگیران وه دهستی دینین.» له لایه کی تره وه، به رای یوجین نایدا^(۴)، ته گه ر بمانه وی لقه کانی وەرگیران به باشی بناسین و پیناسه یان بکه ین، ده بی وەرگیران به پیی پیوهندی له گه ل به شه کانی تری زانست دا له به رچاوه بگیری؛ ته وه به شان هه ش بریتین له: زمانناسی بنه ماخوازانه،^(۵) هۆزناسی^(۶) به تایه ت له بواری پیوهندی نیوان زمان و فره هه نگدا، تیوری په یوهندی^(۷)، دهروونناسی و فه لسه فه ی زمان. بائه مه ش بوتری که تیوری وەرگیران ته مپرو که له زانکۆ کانی ته ورووپا و ئامریکا دا تا په ی Ph.D. ته وتریسته وه و وەرگیران خاوه نی ئاکادیمیای تایه ت و گوتاری زانستی تایه ت به خویه تی. لیره وه به پیوستیمان زانی له م پیشه کیه کور ته دا

1. target language.

2. encoding.

3. Peter Newmark.

4. Eugene Nida.

5. structuralistic linguistics.

6. ethnology.

7. Information theory.

گرنگایه تی تیوری وەرگیران بو خوینەروو بە تایبەت وەرگیری کورد زۆرتر روون بکەینەوه تا کوو وەرگیران نەبیتە کارئیکی ئاسایی.

سەرەرای ئەو خالانەی سەرەوه، هەموو تیۆر زانان و پەپۆرانی وەرگیران لە سەر ئەم رایەن کە وەرگیرانی شاعر ئەگەر کارئیکی نامومکین نەبێ، کارئیکی بەراستی سەخڵەت و پەرچە لە مەبە. رابرت فراسٲ^(۱)، شاعیری مەزنی هاوچەرخی ئەمریکی، لە گۆتە یەکی بە ناوبانگ دا ئەلی: «شاعر ئەو یە کە لە وەرگیراندا ون دەبێ.» ئەوانە ی لە سەر وەرگیرانی شاعر توژینە وەیان کردوو، لە پرۆسە ی لیکۆلینەوه کە باندای چەند وەرگیرانیکی جۆراجۆری یە ک شاعر یان داووە تەبەر راوردەخەو، بەم ئاکامە گەشتوون کە هیچ کام لە وەرگیرانەکان لە وانێ تر ناچێ، کە یە کێ لە هۆ سەرەکیەکانی ئەم جیاوازیە لیک نەچوونی بەستینی^(۲) فیکری، کۆمەلایەتی و تاکیی وەرگیرەکانە. ئیمە لە سەر ئەو رایەین کە وەرگیرانی شاعر ئەبێ بە شاعر بێ چونکە، لە لایە کەوه، بە شیوازی ئەسلی نزیکترەو، لە لایەکی تریشەوه، وەرگیر ئەتوانی دەست بەداتە جوانکاری و، جگە لە مەش، دەربڕینی هەست لە قالسبی شاعر دا لە چاو پەخشان بەرچاوتر و کاریگەرترە. کە واتە، وەرگیرانی شاعر بو خۆی چەشنە داھینانئیکی تایبەتە، کە ئەگەر لە لایەن شاعیرئیکی وەرگیرەوه ئەنجام نەدری پۆستیه لە سەر دەستی وەرگیرئیکی شاعر ناسەوه بە ئەنجام بگات. ئەو هەش ئاشکرا یە کە زانینی دوو زمانی سەرچاوه و مەبەست تەنیا مەرجی وەرگیران، بە تایبەت وەرگیرانی شاعر، نییە، بۆیە ئەگەر شاعیرئیکی وەرگیران وەرگیرئیکی شاعر ناس نەبکات شەرافەتی شاعر ئەرووشێ.

لە دوو تووبسی ئەم کتیبە دا ۵۷ شاعیری ۲۹ شاعیری هاوچەرخی ٲنگلیزی و

1. Robert Frost.

2. Context.

ئەمریکی وەرگپر دراوہ تەوہ بو سەر کوردی کہ هەموویان لە شیعەرە بەرزە کانی شاعیرە
 هەلکە و تەوہ کانی سە دە ییستە من. لە وەرگپرانی شیعەرە کاندای هەول دراوہ تا کوو نە ک
 هەر ناوەرۆک و شیواز بەلکوو تارادە یە کی زوریش فۆرمی شیعەرە کان بگوازیتەوہ بو
 سەر کوردی. ئەمەش پیشاندەری ئەو یە کہ سەرپەرای، ئەو ی و بستو مانە خوینەری
 کورد لە گەل شیعری ئینگلیزیدا راستەو خو ئاشنا بکەین، لایەنە کانی دەقی سەرچاوەش
 پاریزین. هیوادارین ئەمە هەولێ بی بو پرکردنەوہی بو شایە ک لە بو شایە کانی
 کتیبخانە ی کوردی، بە تاییەت لە بواری وەرگپرانی شیعەر لە زمانی ئەسلییەوہ تا کوو لەم
 رینگایەوہ ئەرشیقی «ئەویدیناسی» ی کوردی تارادە یە ک پر بیستەوہ. دیارە ئەم هەولەو
 سەدان هەولێ تری لەم چەشنە ئەتوانن دەوری سەرە کی لە بەستنی پردی مەعریفی لە
 تیوان میللە تانی دنیا دا بگپرینو، هەر وە هاش بینە هۆی ئەو ی کہ وەرگپرانی لای تیمە ی
 کورد زۆر تر وە ک بابە تیکی جیدی و پویست و لە هەمان کاتدا بە شیوہ یە کی زانستیانەو
 ئاکادیمیک خۆی بنویتی. بەو هیوایەین بەرگی سییەمی ئەم پڕۆژە یە، کہ تەرخانکراوہ
 بو وەرگپرانی شیعری کوردی بە ئینگلیزی بە ناوی Kurdish Modern Poetry، بەم
 زوانە چاپ بکریت تا بتوانی لە ناساندنی شیعری کوردی بە رۆژئاوا و ئەو خوینەرە
 یانیانە ی لە رینگە ی زمانی ئینگلیزییەوہ لە گەل ئاسەواری نەتەوہ کانی جیہاندا ئاشنا
 ئەین دەوری کاریگەر و بەسوود بیئی.

ئومید وەرزنەندە، بەختیار سەجادی

سنە، پاییزی ۱۳۸۰ ی هەتاوی - ۲۰۰۱ ی زایینی